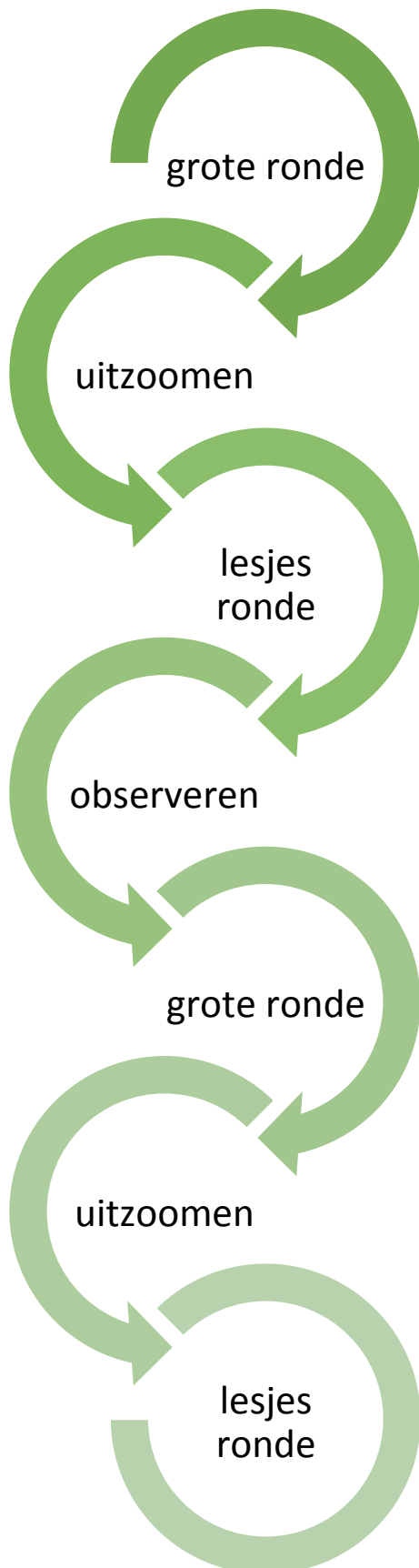

Klassenmanagement in de montessorigroep:

De leerkracht loopt tijdens het werken zijn ronde en begeleidt de kinderen. De kruk is daarbij een vast instrument van elke leerkracht in zijn ronde. Zo zit hij op ooghoogte van het kind en maakt makkelijk contact. Het lopen van een ronde gaat volgens een vast patroon. Je start elke werkperiode op een andere plek met je ronde en loopt altijd in een vast volgorde langs de groepjes. Een goed voorbereide omgeving en discipline in je klassenmanagement zorgen voor een prettige en effectieve weksfeer in de groep.

De inloop

Je bent al in de groep, je ontvangt het kind zodat het alvast aan het werk kan. Ga liever niet bij de deur staan, maar neem je plek in centraal in de groep, waar kinderen en jij de ruimte hebben. Je maakt eventueel al afspraken over het werk, samenwerken of het gebruik van bijvoorbeeld de computers.

Grote ronde - lopende ronde

In deze ronde observeer je, je stelt kinderen vragen over hun planning met maakt afspraken over de te geven lesjes. Na deze ronde weet je zeker dat alle kinderen aan het werk kunnen!

Uitzoomen – groepsoverzicht houden

Je neemt bewust even kort de tijd om uit te zoomen en groepsoverzicht te nemen.

Lesjesronde – kleine ronde – zittende ronde

Tijdens deze ronde geef je lesjes aan de kinderen die jij hebt uitgekozen om te begeleiden, maar natuurlijk ook aan de kinderen die hulp nodig hebben. Je stoort kinderen niet onnodig, wie aan het werk is, blijft aan het werk. Je hebt je kruk bij je en schuift van groepje naar groepje, maar vertrekt pas bij het groepje als alle kinderen aan het werk zijn. Ondertussen maak je eventueel aantekeningen over zaken die je opvallen. Zorg ervoor dat deze ronde niet langer duurt dan twintig minuten.

Observeren:

Na de grote ronde neem je weer even bewust de tijd om te observeren. Dit maal langer en doelgerichter. Je kijkt bijvoorbeeld gericht naar de kinderen die je in je lesjesronde begeleidt hebt. Heeft je hulp effect gehad? Deze observaties voer je het liefst uit vanuit een vaste plek aan de zijkant in de groep.

De afronding:

Rond de werkcyclus af met een evaluatie van de ochtend. Evalueer zowel het proces (hoe is er gewerkt?) als het product (wat heb je geleerd?)

Bron: *En nu: Montessori! (Hendriksen en Pelgrom, 2013)*

Tips voor een montessoriaans klassenmanagement

Binnen is beginnen

Spreek met de kinderen af: wanneer je 's ochtends binnenkomt, geef je een hand en ga je beginnen met je werk. Maak er een ochtendritueel van waarbij er van kinderen duidelijk is wat er van ze verwacht wordt.

Lange werkperiode

Montessori pleitte voor een lange, ononderbroken werkperiode van minstens drie uur. Alleen op deze manier kunnen kinderen een volledige werkcyclus doorlopen.

Flexibele fruitpauze

Dat betekent dus ook geen pauze om tien uur, maar een flexibele fruitpauze. Een fruitpauze in de ochtend waarin elk kind zijn eigen moment bepaald.

Eerst vrij werken, daarna pas groepslessen

Groepslesje plan je zo veel als mogelijk aan het eind van de ochtend of op de middag. Op deze manier doe je recht aan de vrije werkkeuze van kinderen.

Goed voorbereide omgeving

Goed klassenmanagement vraagt om een goede voorbereide omgeving waarin kinderen makkelijk kunnen werken. Een goede voorbereide omgeving zorgt voor zelfstandigheid, wat er weer voor zorgt dat kinderen minder afhankelijk van jou zijn.

Discipline

Het gaat hier over de discipline van de leerkracht om de rondes te blijven lopen en telkens te wisselen tussen grote ronde, lesjes ronde en observeren. De afwisseling zorgt voor balans in je klassenmanagement en een prettige en effectieve werksfeer in je groep.

Routine – de gewoonte van werken

Montessori sprak over een werkcurve als onderdeel van de manier waarop gewerkt wordt in de groep. Ze benadrukte ook dat het werken een gewoonte moet worden in een groep om tot een hoger niveau van werken kunnen komen. Dat betekent dat de werkperiode zoveel als mogelijk voorspelbaar zou moeten zijn, dat je vol moet houden om de werkcyclus rond te krijgen en dat je routine moet krijgen in je rondgang.

Vanuit het werk naar rust

Welk werk maken de kinderen? Hebben de kinderen altijd maar uitleg nodig bij het werk of roept het werk op tot zelfwerkzaamheid? Is er voldoende afwisseling in het werk en is het voldoende uitdagend voor de kinderen? Komen alle vakgebieden op een voldoende wijze aan bod en komen alle kinderen daarmee aan hun trekken?

Een gids, geen ober

Je bent geen ober die op afroep komt om de kinderen te helpen. Veel meer ben je een gids

Jij signaleert, observeert en beslist welke kinderen jouw hulp kunnen gebruiken. Anders dan een ober leidt jij juist en gids je de kinderen naar nieuwe kennis.

Dag planning

Maak kinderen deelgenoot van jouw planning. Hoe ziet de dag er uit? Wat kunnen de kinderen verwachten van deze dag? Je hebt geen lesrooster, maar wel een planning hoe de dag verloopt. Maak ook duidelijk wat de kinderen van jou kunnen verwachten. (*“Vandaag ga ik een lesje geven met...”*)

Heldere afspraken

Maak met je groep heldere afspraken over de manier waarop het er aan toe gaat in de groep. Hoe gaat het met overleggen, wc-gebruik, samenwerken, computergebruik, materiaalgebruik en het naar de leerkracht toe lopen? Helderheid in afspraken zorgt voor duidelijkheid en zelfstandigheid in de groep.

Wees voorspelbaar

Zorg er voor dat de routines en afspraken met je groep voorspelbaar zijn, maar zorg er ook voor dat jij voorspelbaar bent in je gedrag. Dit geeft kinderen rust en duidelijkheid en draagt bij aan een prettige, rustige werksfeer. Kinderen weten op deze manier waar ze aan toe zijn en wat ze wel of niet van je kunnen verwachten.

Maak kinderen medeverantwoordelijk

Maak de kinderen medeverantwoordelijk voor de manier waarop het er aan toe gaat tijdens de werkcyclus. Dit kan door samen na te denken over afspraken, maar ook door samen de ochtend te evalueren of door een kind een werkcurve in de laten vullen.

Observeer!

Elke dag een moment van rust nemen om je groep te observeren zorgt niet alleen voor je eigen rust, maar ook voor rust bij de kinderen. Wanneer jij rustig observeert, zal de groep ook rustig worden. Bovendien leer je van de kinderen door ze te observeren. Dit geeft je weer houvast om de kinderen beter te begeleiden bij de rondgang, wat weer resulteert een effectiever leergedrag van de kinderen.

Kijk bij je collega

Van elkaar kun je een hoop leren. Hoe doet je collega het met zijn groep? Welke tips kun je van hem leren? En welke tips heb jij misschien voor je collega's? Elkaar helpen en kritisch bevragen is een belangrijk onderdeel van goed klassenmanagement. Jij ziet soms dingen die andere collega's niet zien en andersom.

Overige tips

...